

Toimielinten palkitsemispolitiikka ja muut palkitsemista koskevat tiedot

Johdanto

Hallinnointikoodissa tarkoitettu palkitsemispolitiikka on lakiin perustuva pakollinen velvoite pörssiyhtiöille. Osuuskaupan palkitsemispolitiikka ei täysin vastaa palkitsemispolitiikkaa, jota arvopaperimarkkinalaki ja valtiovarainministeriön asetus osakkeen liikkeeseenlaskijan palkitsemispolitiikasta ja palkitsemisraportista edellyttää pörssiyhtiöiltä. Osuuskauppa on kuitenkin pyrkinyt mahdollisuuksien mukaan laatimaan palkitsemispolitiikan, ottaen huomioon kuitenkin osuuskaupan sääntöjen mukaisen päätöksentekomenettelyn palkitsemisesta.

Palkitsemisen päätöksentekojärjestys

Edustajisto päättää vuosittain syyskokouksessa edustajiston jäsenten ja hallintoneuvoston puheenjohtajien ja jäsenten palkkioista. Päätöksenteko tapahtuu vuosittain edustajiston kevätkokouksessa valittavan edustajiston nimeämisvaliokunnan valmistelusta.

Hallintoneuvosto päättää hallituksen jäsenten palkkioista tehtävän vaativuusarvioinnin pohjalta vuosittain.

Hallintoneuvosto päättää toimitusjohtajan palkkauksen perusteet. Hallintoneuvoston puheenjohtajan tehtävänä on sopia yhdessä hallintoneuvoston varapuheenjohtajien ja hallituksen varapuheenjohtajan kanssa toimitusjohtajan palkkaeduista hallintoneuvoston päättämien palkkausperusteiden mukaisesti.

Konsernijohtoryhmän muiden jäsenten palkat päättää hallitus vuosittain. Hallintoneuvoston puheenjohtajisto päättää hallituksen valmistelun perusteella johdon pitkän tähtäyksen kannustepalkkioista. Muut johdon kannustepalkkiot päättää hallitus. Kannustepalkkioita koskevat päätökset informoidaan hallintoneuvostolle.

Hallintoneuvoston, hallituksen ja toimitusjohtajan palkkiot maksetaan rahakorvauksina tai luontoisetuuksina. Osuuskaupan toimitusjohtajaa lukuun ottamatta hallituksen jäsenet eivät kuulu osuuskaupan muiden palkitsemisjärjestelmien piiriin.

Palkitsemisen keskeiset perusteet

Edustajisto

Edustajiston jäsenen kokouspalkkio vuonna 2021 on 730 euroa kultakin kokoukselta (690 euroa vuonna 2020). Lisäksi edustajiston jäsenet ovat oikeutettuja matkakustannusten korvaukseen edustajiston hyväksymien periaatteiden mukaisesti. Myös edustajiston nimeämisvaliokunnan jäsenten kokouspalkkio on 730 euroa kokoukselta (690 euroa vuonna 2020).

Hallintoneuvosto

Hallintoneuvoston jäsenen kokouspalkkio vuonna 2021 on 730 euroa kultakin kokoukselta tai tehtävään kuuluvalta toimitukselta päivässä (690 euroa vuonna 2020). Hallintoneuvoston puheenjohtajan kuukausipalkkio on 2.850 euroa (2.710 euroa vuonna 2020) kuukaudessa ja varapuheenjohtajien kuukausipalkkio on 1.660 euroa (1.580 euroa vuonna 2020) kuukaudessa.

Hallintoneuvoston jäsenet ovat oikeutettuja päivärahaan ja matkakustannusten korvaukseen osuuskaupan matkustussäännön ja edustajiston hyväksymien periaatteiden mukaisesti.

Hallintoneuvoston jäsenet on rinnastettu ostoetukäytännössä HOK-Elannon henkilökuntaan, ja jäsenellä ja hänen kanssaan samassa taloudessa asuvalla puolisollla on lapsilla on oikeus hyödyntää henkilökunnan ostoetu ja S-Pankin korkoetu.

Hallitus

Hallituksen jäsenten kokouspalkkio vuonna 2021 on 730 euroa kokoukselta (690 euroa vuonna 2020). Hallituksen varapuheenjohtajan kuukausipalkkio on 2.100 euroa kuukaudessa (2.000 euroa vuonna 2020) ja hallituksen jäsenen kuukausipalkkio on 1.660 euroa kuukaudessa (1.580 euroa vuonna 2020). Hallituksen puheenjohtajana toimiva toimitusjohtaja ei saa erillistä korvausta hallitustyöskentelystä.

Toimitusjohtajaa lukuun ottamatta kukaan hallituksen jäsenistä ei ole työ- eikä toimitushteessa osuuskauppaan. Kukaan hallituksen jäsenistä ei kuulu osuuskaupan edustajistoon.

Hallituksen jäsenet ovat oikeutettuja päivärahaan ja matkakustannusten korvaukseen osuuskaupan matkustussäännön ja hallintoneuvoston hyväksymien periaatteiden mukaisesti.

Hallituksen jäsenet on rinnastettu ostoetukäytännössä osuuskaupan henkilökuntaan, ja jäsenellä ja hänen kanssaan samassa taloudessa asuvalla puolisollla ja lapsilla on oikeus hyödyntää henkilökunnan ostoetu ja S-Pankin korkoetu.

Toimitusjohtaja, toimitusjohtajan sijainen sekä muu johtoryhmä

Vuonna 2021 toimitusjohtajan kiinteä kokonaispalkka kuukaudessa on 35 455 euroa. Toimitusjohtajaa lukuun ottamatta toimitusjohtajan sijaisen ja muiden johtoryhmän jäsenten kiinteä kokonaispalkka kuukaudessa on vuonna 2021 yhteensä 105 523 euroa.

Toimitusjohtaja ja johtoryhmän jäsenet kuuluvat lyhyen aikavälin kannustepalkkiojärjestelmään, jonka arviointijakso on yksi vuosi ja kannustepalkkion enimmäismäärä voi olla kolmen kuukauden kiinteää kokonaispalkkaa vastaava summa.

Toimitusjohtaja ja johtoryhmän jäsenet kuuluvat lisäksi pitkän aikavälin kannustepalkkiojärjestelmään, jonka arviointijakso on yksi vuosi ja sitä koskevan kannuste-

palkkion enimmäismäärä voi olla kolmen kuukauden kiinteää kokonaispalkkaa vastaava summa. Kultakin arviointivuodelta kertyneistä pitkän aikavälin kannustepalkkioista muodostuu toimitusjohtajalle ja johtoryhmän jäsenille henkilökohtainen rahasto, josta maksetaan vuosittain ulos 1/3 sen jälkeen, kun on kulunut kolme arviointivuotta pitkän aikavälin kannustepalkkiojärjestelmän piiriin tulemisesta.

Kannustepalkkioiden perusteina voivat olla muun muassa tulos, prosessien tehokkuus, asiakas- ja henkilöstötyytyväisyys sekä muut mahdolliset mittarit, jotka edistävät osuuskaupan toiminnan tarkoituksen toteutumista. Palkkioiden maksamisen edellytyksenä on lisäksi, että palvelussuhde on maksuhetkellä voimassa.

Hallintoneuvoston puheenjohtajisto ja hallituksen varapuheenjohtaja vahvistavat vuosittain toimitusjohtajan ja johtoryhmän jäsenten kannustepalkkioperusteet ja hyväksyy maksuun menevät pitkän aikavälin kannustepalkkiot sekä toimitusjohtajan lyhyen aikavälin tulospalkkion. Toimitusjohtajaa lukuun ottamatta johtoryhmän jäsenten lyhyen aikavälin maksuun menevät kannustepalkkiot hyväksyy hallitus.

Toimitusjohtaja ja johtoryhmän jäsenet ovat kuuluneet 31.12.2017 asti etuusperusteiseen ryhmäeläkevakuutukseen. Vuoden 2018 alusta lukien toimitusjohtaja ja johtoryhmän jäsenet on siirretty maksuperusteisen lisäeläkejärjestelyn piiriin. Vuositaisen lisäeläkemaksun suuruus on toimitusjohtajan ja johtoryhmän jäsenten osalta 2,6 kuukauden kiinteää kokonaispalkkaa vastaava summa ja alin mahdollinen eläkeikä kertyneen lisäeläkerahaston osalta on 60 vuotta.

Toimitusjohtajan ja johtoryhmän jäsenten irtisanomisaika on kuusi kuukautta. Työsuhteen päättyessä osuuskaupasta johtuvasta syystä toimitusjohtaja on oikeutettu 12 kuukauden ja muut johtoryhmän jäsenet 6 kuukauden palkan suuruiseen erokorvaukseen.

Toimitusjohtajaa lukuun ottamatta muille johtoryhmän jäsenille vuodelta 2020 maksettu tai erääntynyt:

- kiinteä vuosipalkka on ollut yhteensä 1 312 889 euroa
- luontoisetuuskien määrä on ollut yhteensä 68 281 euroa
- muuttuvien palkkioiden määrä on ollut yhteensä 389 834 euroa
- lisäeläkemaksu on ollut yhteensä 252 652,80 euroa.

Muu henkilöstö

HOK-Elannossa ovat johtoryhmän jäsenten lisäksi tulospalkkauksen piirissä kaikki tulosvastuulliset johtajat, päälliköt ja toimipaikkojen esimiehet. Lisäksi henkilökohtaisia tulospalkkiosopimuksia on tehty niiden tukitoiminnoissa työskentelevien ylempien toimihenkilöiden kanssa, joiden työsuoritusta voidaan arvioida henkilökohtaisten tulostavoitteiden perusteella. Tulospalkkiomittareita on asetettu sekä oman yksikön että HOK-Elannon näkökulmista määriteltynä. Muun kuin edellä mainitun konttorihenkilöstön palkitseminen harkitaan ja päätetään vuosittain HOK-Elannon tuloksen muodostumisen perusteella. Toimipaikkojen henkilöstölle on rakennettu ketjukohtaiset tiimipalkitsemismallit, joiden piiriin kuuluvat vuoden 2020 alusta lukien kaikki toimipaikkojen vakituiset työntekijät. Koronapandemian vuoksi sovituista

palkitsemismalleista jouduttiin väliaikaisesti luopumaan ja palkitseminen vuoden 2020 suorituksista on perustunut osin johdon ja hallituksen tekemiin arvioihin.

HOK-Elannossa tehdään vuosittain tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelman mukainen palkkaselvitys, josta käyvät ilmi eri henkilöstöryhmien keskipalkat miesten ja naisten osalta. Selvityksen tiedot ovat henkilöstön ja luottamusmiesten nähtävillä. Tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelma on myös HOK-Elannon internet-sivuilla.

Toimielinten palkitsemisraportti 2020

Johdanto

Hallinnointikoodissa tarkoitettu palkitsemisraportti on lakiin perustuva pakollinen velvoite pörssiyhtiöille. Tämä osuuskaupan palkitsemisraportti ei täysin vastaa palkitsemispolitiikkaa, jota arvopaperimarkkinalaki ja valtiovarainministeriön asetus osakkeen liikkeeseenlaskijan palkitsemispolitiikasta ja palkitsemisraportista edellyttää pörssiyhtiöiltä. Osuuskauppa on kuitenkin pyrkinyt mahdollisuuksien mukaan laatimaan sen, ottaen huomioon kuitenkin sen säännöt ja niiden mukaisen menettelyn päätöksentekojärjestyksineen palkitsemisesta.

Toimielinten palkitsemisraportti on tarkoitettu tarkasteltavaksi yhdessä Toimielinten palkitsemispolitiikka ja muut palkitsemista koskevat tiedot –tiedoston kanssa, sillä osuuskauppa on kuvannut palkitsemisen keskeiset perusteet ja tarkemmat tiedot palkitsemisesta kyseisessä tiedostossa.

Vertailu hallintoneuvoston, hallituksen ja toimitusjohtajan palkkioiden kehityksestä suhteessa osuuskaupan työntekijöiden keskimääräiseen palkitsemisen kehitykseen ja osuuskaupan taloudelliseen kehitykseen viideltä edelliseltä tilikaudelta on kuvattu alla olevassa taulukossa viiden vuoden ajalta.

Keskimääräinen palkitseminen	2016	2017	2018	2019	2020
Hallintoneuvoston puheenjohtaja	45 260 €	55 290 €	49 770 €	50 460 €	51 150 €
Hallintoneuvoston varapuheenjohtajat	31 975 €	39 315 €	33 795 €	34 485 €	34 485 €
Hallintoneuvoston muut jäsenet keskimäärin	4 723 €	4 968 €	4 835 €	4 059 €	5 382 €
Hallituksen puheenjohtaja/toimitusjohtaja	634 582 €	651 631 €	579 676 €	620 187 €	573 432 €
Hallituksen varapuheenjohtaja	33 850 €	37 110 €	39 870 €	38 490 €	40 560 €
Hallituksen muut jäsenet keskimäärin	28 920 €	30 682 €	31 518 €	31 932 €	31 656 €
Osuuskaupan keskimääräisen työntekijän palkkakehitys*	36 794 €	37 474 €	38 231 €	37 277 €	36 366 €

* Osuuskaupan keskimääräisen työntekijän palkkakehitys lasketaan osuuskauppa-konsernin henkilöstökuluista vähentäen kokonaisluvusta muut henkilösivukulut ja jakamalla se keskimääräisellä henkilöstön määrällä vuoden aikana.

Hallintoneuvoston palkkiot

Vuonna 2020 hallintoneuvoston jäsenille maksetut tai eräänntyvät palkkiot ilmenevät alla olevasta taulukosta.

Tammi-joulukuu 2020	Hallintoneuvoston kokoukset 6 kpl, osallistuminen x)	Hallituksen kokoukset 12 kpl, osallistuminen	2020 maksetut kuukausipalkkiot yhteensä	2020 maksetut kokouspalkkiot yhteensä	2020 kaikki maksetut palkkiot yhteensä
Hallintoneuvoston jäsenet					
Bergholm Jorma, puheenjohtaja	6/6	12/12	32 520 €	18 630 €	51 150 €
Zyskowicz Ben, 1. varapuheenjohtaja	5/6	12/12	18 960 €	14 490 €	33 450 €
Uotila Kari, 2. varapuheenjohtaja	6/6	12/12	18 960 €	16 560 €	35 520 €
Bryggare Arto	6/6	-	-	5 520 €	5 520 €
Ebeling Mika	6/6	-	-	5 520 €	5 520 €
Juvonen Arja	6/6	-	-	5 520 €	5 520 €
Kaira Lauri	6/6	-	-	5 520 €	5 520 €
Kiljunen Kimmo	6/6	-	-	4 830 €	4 830 €
Krohn Irina	6/6	-	-	5 520 €	5 520 €
Kuusisto Merja	6/6	-	-	3 450 €	3 450 €
Laurikainen Samuli	6/6	-	-	5 520 €	5 520 €
Mäkelä Sirpa	6/6	-	-	5 520 €	5 520 €
Niemi Marika	6/6	-	-	5 520 €	5 520 €
Paavolainen Sara	6/6	-	-	6 210 €	6 210 €
Puura Heli	6/6	-	-	5 520 €	5 520 €
Sarkomaa Sari	6/6	-	-	4 830 €	4 830 €
Vainio Harry	6/6	-	-	5 520 €	5 520 €
Värmälä Johanna	6/6	-	-	6 210 €	6 210 €

Hallituksen jäsenet					
Liimatainen Veli-Matti, puheenjohtaja, toimitusjohtaja	6/6	12/12	-	-	-
Entelä Tuula, varapuheenjohtaja	6/6	12/12	24 000 €	16 560 €	40 560 €
Aspara Jaakko	5/6	12/12	18 960 €	13 110 €	32 070 €
Keronen Taru	5/6	12/12	18 960 €	13 110 €	32 070 €
Laaksonen Pekka	5/6	12/12	18 960 €	12 420 €	31 380 €
Muhonen Sallamaari	5/6	11/12	18 960 €	11 040 €	30 000 €
Uitto Markku	6/6	12/12	18 960 €	13 110 €	32 070 €

* Kuukausipalkkiota maksetaan hallintoneuvoston puheenjohtajalle ja varapuheenjohtajalle sekä hallituksen varapuheenjohtajalle ja jäsenille.

* Kokouspalkkio maksetaan osallistumisesta hallintoneuvoston tai hallituksen kokouksiin.

* Muita kokouksia, joihin osallistumisesta maksetaan kokouspalkkio, ovat mm. edustajiston, nimeämisvaliokunnan, hallintoneuvoston puheenjohtajisto, uusien jäsenten perehdytyskokoukset sekä SOK:n osuuskunnan kokous ja SOK:n hallinnon teemaseminaari.

* Hallintoneuvoston nimittämän S-vaalilautakunnan jäsenille maksettava kokouspalkkio on saman suuruinen kuin hallintoneuvoston jäsenten kokouspalkkio.

* Jos samana päivänä on kaksi tai useampia kokouksia peräkkäin, kokouspalkkio maksetaan vain yhdestä kokouksesta.

* Toimitusjohtaja Veli-Matti Liimataiselle ei makseta kokouspalkkioita eikä erillistä kuukausipalkkiota hallituksen puheenjohtajuudesta.

x) Vuoden 2020 hallintoneuvoston 1. kokous pidetty joulukuussa 2019.

Toimitusjohtajan ja toimitusjohtajan sijaisen palkkiot

Vuonna 2020 toimitusjohtajalle ja toimitusjohtajan sijaiselle maksetut palkkiot ilmevät alla olevasta taulukosta.

Toimitusjohtaja ja toimitusjohtajan sijainen 2020	Kiinteä vuosipalkka	Muuttuvat palkitsemisen osat*	Lisäeläkemaksut	Muut taloudelliset etuudet*
Veli-Matti Liimatainen	440 760 €	132 432 €	91 000 €	240 €
Juha Ilvonen	156 516 €	55 027 €	30 077 €	240 €

* Muuttuvat palkitsemisen osat sisältävät muun muassa lyhyen ja pitkän aikavälin kannustinjärjestelmiin perustuvat taloudelliset etuudet.

* Muut taloudelliset etuudet sisältävät luontoisetuudet. Muita taloudellisia etuuksia ei ole maksettu.